

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, <http://www.kke.gr>
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς Υποδομών & Μεταφορών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Θέμα: Να αντιμετωπιστεί το οξυμένο πρόβλημα της λειψυδρίας στην Κρήτη, χωρίς οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων και των λαϊκών στρωμάτων.

Η Κρήτη, εξαιτίας της χρόνιας ανυπαρξίας των αναγκαίων έργων υποδομής για τη διαχείριση των υδάτων, αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα λειψυδρίας.

Το πρόβλημα, το οποίο το ΚΚΕ έχει αναδείξει επανειλημμένως μέσα κι έξω από τη βουλή, διαρκώς οξύνεται, καθώς η κυβέρνηση της ΝΔ, όπως και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, επιλέγει με την αντιλαϊκή πολιτικής της, και τις κατευθύνσεις της Ε.Ε., να μην προχωρά σε ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτων με τα αναγκαία έργα, που θα μπορούσαν να καλύψουν το σύνολο των υδατικών αναγκών της Κρήτης, να εξασφαλίσουν την αναγκαία προστασία των υδατινών πόρων, την αύξηση των διαθέσιμων αποθεμάτων νερού για άρδευση και ύδρευση και την αντιπλημμυρική προστασία.

Ιδιαίτερα πλήττονται το Ηράκλειο, η 4^η πόλη της χώρας σε πληθυσμό, οι τρεις μεγαλύτερες πόλεις του νομού Λασιθίου, Άγιος Νικόλαος - Σητεία - Ιεράπετρα, όπως και οι υπόλοιπες περιοχές της Κρήτης. Δήμοι, όπως ο δήμος Πλατανιά Χανίων, Κισάμου Χανίων, Κάντανου - Σελίνου Χανίων, Μυλοποτάμου Ρεθύμνου, Γόρτυνας Ηρακλείου, Αρχανών - Αστερουσιών Ηρακλείου, Μινώα Πεδιάδας Ηρακλείου, Φαιστού Ηρακλείου, Ιεράπετρας Λασιθίου, βρίσκονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Ακόμα και ο Δήμος Αποκορώνου, αν και είναι ο 3^{ος} Δήμος πανελλαδικά σε υδάτινο δυναμικό, αντιμετωπίζει πρόβλημα. Ωστόσο, τα μέτρα για τους δήμους αυτούς που έχουν κηρυχτεί σε κατάσταση «έκτακτης ανάγκης», αποτελούν ρεκόρ κοροϊδίας της κυβέρνησης, αφού η χρηματοδότηση από το Υπουργείο Εσωτερικών για έργα ύδρευσης δεν ξεπερνά τα ψίχουλα των 150.000 ευρώ, που, όπως χαρακτηριστικά λένε οι ίδιοι οι δήμοι, δεν φτάνουν ούτε για μία γεώτρηση.

Οι επιπτώσεις της λειψυδρίας είναι σοβαρές τόσο στην ύδρευση, στις ανάγκες για επαρκές σε ποσότητα, ποιοτικό και φτηνό νερό ύδρευσης για τα λαϊκά νοικοκυριά, όσο και στην άρδευση, που συνδέεται άμεσα με τον πρωτογενή τομέα και την επιβίωση των βιοπαλαιστών αγροτών. Οι ζημιές από την έλλειψη αρδεύσιμου νερού, αφορούν στις καλλιέργειες σε όλη την Κρήτη, όπως στον κάμπο της Μεσαράς που διαθέτει τις πιο δυναμικές αγροτικές καλλιέργειες (ελαιόδεντρα, πρώιμα κηπευτικά, κτλ) ή στα Χανιά όπου πλήττεται η καλλιέργεια αβοκάντο, κτλ, ενώ επιβάλλονται και περιορισμοί στις καλοκαιρινές και θερμοκηπιακές καλλιέργειες, με συνέπεια την απώλεια εισοδήματος των μικρομεσαίων αγροτών και, μάλιστα, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα αναπλήρωσής του από το κράτος.

Ειδικότερα, πολλά είναι τα παραδείγματα της εφαρμογής διαχρονικά της αντιλαϊκής πολιτικής στη διαχείριση του υδατινικού δυναμικού στην Κρήτη, είτε με έργα και υποδομές που απουσιάζουν είτε με τη δημιουργία ανεπαρκών υποδομών. Είναι χαρακτηριστική η περίπτωση του Φράγματος Αποσελέμη στην ΠΕ Ηρακλείου, ενός υπερδιαστασιοποιημένου έργου, χωρητικότητας 27,3 εκ. κυβικών νερού, που κατασκευάστηκε για την ικανοποίηση επιχειρηματικών συμφερόντων, ανάγκες των επενδυτών σε ΑΠΕ και για να στηριχθεί το «τουριστικό προϊόν», δηλαδή η κερδοφορία των

μεγαλοξενοδόχων της περιοχής, που ούτως ή άλλως κάνουν ανεξέλεγκτη χρήση των υδάτινων πόρων σε όλη την Κρήτη. Ήδη φαίνονται οι συνέπειες στο Ηράκλειο και στην τροφοδοσία και στην τιμολόγηση.

Πολλά είναι τα παραδείγματα και για την έλλειψη των απαραίτητων αντιπλημμυρικών έργων στην περιοχή του Ηρακλείου, όπως η διευθέτηση - οριοθέτηση του Γιόφυρου που είναι για δεκαετίες σε επίπεδο μελέτης, μολονότι η λεκάνη απορροής του είναι η 2η μεγαλύτερη για τη Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ), όπως και για τα αναγκαία φράγματα, για την αντιπλημμυρική προστασία του Ξηροπόταμου, το φράγμα στον Γιόφυρο, κτλ.

Την ίδια ώρα, ο κάμπος της Μεσαράς έχει στην κυριολεξία «στεγνώσει» από την εντατική υπεράντληση υδάτων και τις ιδιωτικές γεωτρήσεις. Στο φράγμα Φανερωμένης η κατάσταση είναι απαράδεκτη, με τον σοβαρό περιορισμό των αποθεμάτων. Έργα εμπλουτισμού του υδροφόρου για την αποκατάσταση του υδρολογικού ισοζυγίου, έργα αντιμετώπισης της υποβάθμισης του υδροφορέα (πχ από τις υψηλές συγκεντρώσεις νιτροϋπανσης στη Μεσαρά), έπρεπε να είχαν γίνει εδώ και χρόνια. Το 80% των εκατομμυρίων κυβικών νερού του «Γεροπόταμου» καταλήγουν στη θάλασσα, ανεκμετάλλευτα, ενώ θα μπορούσε ένα μεγάλο μέρος τους να αξιοποιηθεί, πάντα με σεβασμό στο περιβάλλον. Το ίδιο και ο «Πλατύς Ποταμός» που κατεβάζει κατά μέσο όρο 55 εκατομμύρια κ.μ. νερού τον χρόνο, ενώ σε περιόδους βαρυχειμωνιάς ξεπερνά τα 100 εκ. κυβικά και όλο αυτό το νερό μένει ανεκμετάλλευτο, ενώ θα μπορούσε να τροφοδοτήσει με αρδεύσιμο και πόσιμο νερό όλες τις κεντρικές και νότιες περιοχές των Νομών Ηρακλείου και Ρεθύμνου.

Αντίστοιχα, στο Ρέθυμνο, για πάνω από 20 χρόνια το Φράγμα των Ποταμών παρέμενε σχεδόν ανεκμετάλλευτο, με σκοπό την παράδοσή του στην ΤΕΡΝΑ για τα επιχειρηματικά της σχέδια, με το «υβριδικό» έργο που περιλαμβάνει ανεμογεννήτριες στη Σητεία και υδροηλεκτρικό στο Φράγμα Ποταμών Αμαρίου. Το ίδιο και ο υδροφορέας των Κούμων, που σύμφωνα με τις μελέτες μπορεί να δίνει 6.000 κυβ. μέτρα την ημέρα και να περιορίσει κάτω από το μισό την απόληψη από την Λίμνη του Κουρνά (10.000 κμ την ημέρα). Επίσης, αναφορικά με τις κακοτεχνίες στα έργα, με αποκλειστικό κριτήριο το εργολαβικό κέρδος, χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της λιμνοδεξαμενής του Αρκαδίου, που, λόγω κακοτεχνίας, η οποία δεν αποκαταστάθηκε, δεν «κράτησε» νερό και δεν έδωσε ποτέ ούτε 1 κυβικό.

Επιπλέον, τη στιγμή που η λειψυδρία στις περιοχές της Ιεράπετρας και της Σητείας απειλούν την αγροτική παραγωγή, οι κυβερνήσεις διαχρονικά δεν έλαβαν μέτρα για να προλάβουν τη σημερινή κατάσταση. Απουσιάζουν τα απαραίτητα εγγειοβελτιωτικά έργα και δίκτυα, παρότι υπάρχουν έτοιμες μελέτες εδώ και χρόνια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, το φράγμα των Μπραμιανών, το οποίο απεντάχτηκε από το Ταμείο Ανάκαμψης, τη στιγμή που εγκρίθηκαν κονδύλια για μεγαλοξενοδόχους της περιοχής, ενώ άλλα έργα προωθούνται με ΣΔΙΤ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον σχεδιασμό τους, αφού αντικειμενικά ιεραρχείται πρώτα το κέρδος του επενδυτή, σε βάρος των αναγκών των αγροτών. Πέρα από αυτά, οι ζημιές είναι καθημερινό φαινόμενο, με το δίκτυο πεπαλαιωμένο και με τις απώλειες στο νερό να φθάνουν στους Δήμους του Λασιθίου μέχρι και το 70%, λόγω παλαιότητας ή αστοχιών του δικτύου. Επίσης, η παλαιότητα στο δίκτυο ύδρευσης, ιδιαίτερα των χωριών, δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για την υγεία των κατοίκων, ενώ σε πολλές περιπτώσεις χωριά μένουν χωρίς νερό για μέρες.

Βέβαια, το πρόβλημα αυτό με τα απαρχαιωμένα δίκτυα ύδρευσης αφορά όλη την Κρήτη, με αποτέλεσμα όχι μόνο να μην εξυπηρετείται η αυξημένη ζήτηση νερού στο νησί, ειδικά κατά τους θερινούς μήνες, αλλά να είναι πολύωρες, και κάποιες φορές πολυήμερες, οι διακοπές νερού, όπως συμβαίνει στο Ηράκλειο, με σοβαρές επιπτώσεις στην καθημερινή διαβίωση των μονίμων κατοίκων, που επιπρόσθετα -λόγω και των

προβλημάτων ποιότητας του νερού- αναγκάζονται να αγοράζουν εμφιαλωμένο νερό, οι πωλήσεις του οποίου πολλαπλασιάζονται κάθε χρόνο.

Οι συνεχείς διακοπές υδροδότησης, το χαμηλής ποιότητας νερό, η εξοντωτική για το λαϊκό εισόδημα τιμολογιακή πολιτική, η αντικατάσταση υδρομέτρων με νέα ψηφιακά, που η τοποθέτησή τους επιβάρυνε τους λογαριασμούς των νοικοκυριών ακόμα και με αναδρομικές χρεώσεις υπέρογκων ποσών, τα νέα χαράτσια όπως το περιβαλλοντικό τέλος, με το πρόσχημα της κλιματικής κρίσης που επικαλούνται Ε.Ε. και κυβερνήσεις, αποκαλύπτουν την υποκρισία δημοτικών αρχών και των κομμάτων τους, που αρνούνται την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου κι επιστημονικά τεκμηριωμένου σχεδίου διαχείρισης των υδάτινων πόρων με κριτήριο τις λαϊκές ανάγκες κι ενώ τα επιστημονικά δεδομένα που είναι διαθέσιμα και στην Κρήτη δεν χωράνε καμία αμφισβήτηση για το ότι υπάρχει επαρκής ποσότητα νερού για να καλυφθούν οι ανάγκες σε νερό ύδρευσης και άρδευσης.

Αντιθέτως, προβάλλουν την ανομβρία, που είναι επαναλαμβανόμενο φυσικό φαινόμενο για να δικαιολογήσουν τη λειψυδρία, η οποία είναι η αδυναμία του κάθε αστικού κράτους και των κυβερνήσεων να καλύψουν τις λαϊκές ανάγκες σε άρδευση και ύδρευση και χρησιμοποιείται για να προωθηθεί πιο αποφασιστικά η εμπορευματοποίηση του νερού, στα πλαίσια της συνολικής πολιτικής ΕΕ- κυβερνήσεων που αντιμετωπίζουν το νερό ως εμπόρευμα.

Στο πλαίσιο αυτής της αντιλαϊκής πολιτικής, σχεδιάζονται με ΣΔΙΤ, που θα εξυπηρετεί τα κέρδη του επενδυτή και όχι τις λαϊκές ανάγκες, έργα και στα Χανιά, όπως το φράγμα Ταυρωνίτη. Ταυτόχρονα, ο λαός της Κρήτης έχει χρυσοπληρώσει και στον Νομό Χανίων τις κακοτεχνίες των όποιων έργων έχουν υλοποιηθεί, όπως το φράγμα Βαλσαμιώτη και τις λιμνοδεξαμενές Χρυσοσκαλίτισσας και Αγίων Θεοδώρων. Κακοτεχνίες, που όχι μόνο δεν έχουν ακόμη επισκευαστεί, αλλά το αποτέλεσμα είναι, με ευθύνη διαχρονικά κυβερνήσεων, τοπικών διοικήσεων και περιφερειακής αρχής, να υπάρχει έλλειψη νερού, την ώρα που οι υδρογεωλογικές μελέτες δείχνουν τι πλούτο έχει ο υδροφόρος ορίζοντας στα Χανιά και επομένως ότι θα μπορούσαν να έχουν καλυφθεί πλήρως οι ανάγκες σε πόσιμο και αρδεύσιμο νερό.

Η απουσία έργων ύδρευσης και άρδευσης δεν είναι αβλεψία ούτε παράλειψη. Είναι συνειδητή επιλογή όλων των κυβερνήσεων, στα πλαίσια της πολιτικής τους. Πυρήνας αυτής της αντιλαϊκής πολιτικής της Ε.Ε. και των κυβερνήσεων για την εμπορευματοποίηση του νερού αποτελεί η οδηγία-πλαίσιο για το νερό, που θέτει σε προτεραιότητα την εξοικονόμηση της ζήτησης νερού σε αντιπαράθεση με τη μεγιστοποίηση της προσφοράς σε κάθε υδατικό διαμέρισμα. Εκεί βρίσκεται η αιτία για την απαξίωση της αναγκαιότητας πραγματοποίησης τεχνικών έργων και πολιτικών εμπλουτισμού των υπόγειων και επίγειων υδροφορέων, για το γεγονός ότι κρίνονται ως «μη επιλέξιμα» έργα αντιπλημμυρικά και για το ότι θεωρούνται κόστος αναγκαία έργα και υποδομές (μικρά φράγματα ανάσχεσης, λιμνοδεξαμενές, κατασκευή δικτύων, κλπ), ειδικά τώρα που για την πολεμική προετοιμασία και τις μπίζνες του πολέμου περικόπτονται κι άλλο οι δαπάνες για τις λαϊκές ανάγκες.

Στην πολιτική αυτή βρίσκεται και η αιτία για την επιτάχυνση της εμπορευματοποίησης της διαχείρισης του νερού, όπως τα σχέδια σε πανελλαδικό επίπεδο, εκχωρώντας την πλήρως στο ιδιωτικό κεφάλαιο, με αναγκαστική συμμετοχή των ΕΥΑ, των ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ, κλπ. Για την Κρήτη δρομολογείται ο σχεδιασμός για την παράδοση της διαχείρισης των υδάτων σε ανώνυμη εταιρεία, με τη σύσταση ενιαίου φορέα διαχείρισης υδάτων, όπως έγινε στη Θεσσαλία. Αποκαλυπτικό της στόχευσης είναι το γεγονός ότι η χρηματοδότηση της μελέτης έγινε από την ΤΕΡΝΑ, που προσβλέπει σε επένδυση μακροπρόθεσμου χαρακτήρα στην αυριανή μπίζνα που ανοίγει με το νερό.

Το ΚΚΕ καταγγέλλει διαρκώς τις πολιτικές ευθύνες των αστικών κυβερνήσεων και κομμάτων για την εμπορευματοποίηση του νερού. Η μετατροπή των υδάτινων πόρων σε

εμπόρευμα και η διαχείρισή του με κριτήριο την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων είναι πολιτικό έγκλημα διαρκείας του αστικού πολιτικού συστήματος.

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ οι κ. Υπουργοί, τι μέτρα θα λάβει η κυβέρνηση για:

- Την υλοποίηση ενός ενιαίου ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των υδάτων, αποκλειστικά από το κράτος, για την προστασία και την ενίσχυση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, την κατασκευή υποδομών εμπλουτισμού των επίγειων και υπόγειων υδροφορέων και υποδομών αντιπλημμυρικής προστασίας.
- Να κατασκευαστούν τα αναγκαία έργα ύδρευσης και άρδευσης και να γίνει επισκευή – συντήρηση – αναβάθμιση και συστηματικός έλεγχος των υπαρχόντων υποδομών, χωρίς ΣΔΙΤ και συμβάσεις παραχώρησης, με ευθύνη του κράτους και χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, χωρίς καμία αύξηση της τιμής του νερού ή πρόσθετες «πράσινες» ή άλλες επιβαρύνσεις.
- Την προστασία των δασών με την ευεργετική υδρονομική επίδρασή τους. Να γίνουν οι αναγκαίες προσλήψεις δασολόγων, δασεργατών, κτλ, στις δασικές υπηρεσίες του νησιού, ώστε να καλυφθούν τα κενά, για προστατευθεί ο φυσικός πλούτος του νησιού, με ό,τι αυτό συνεπάγεται επιπρόσθετα για τα υδρολογικά αποθέματά του.
- Την εξασφάλιση φτηνού, ελεγχμένου, ποιοτικού νερού για την ύδρευση του λαού, με την κατάργηση του ΦΠΑ στη τιμή του νερού, κατάργηση της ανταποδοτικότητας και άμεση μείωση των τιμολογίων σε ανέργους, χαμηλόμισθους, χαμηλοσυνταξιούχους.
- Την άμεση εξασφάλιση φτηνού και επαρκούς σε ποσότητα αρδεύσιμου νερού, για την πλήρη άρδευση των καλλιεργειών της Κρήτης, και των αναγκών των κτηνοτρόφων.
- Την κατάργηση του νομοθετικού πλαισίου εφαρμογής των Οδηγιών της Ε.Ε. για το νερό και της σχετικής επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Οι Βουλευτές
Συντυχάκης Μανώλης
Διγενή Σεμίνα
Κατσώτης Χρήστος
Κομνηνάκα Μαρία
Μανωλάκου Διαμάντω